

Constituziun

pleiv catolica romana

Trun

Cuntegn

I. Disposiziuns generalas	3
Art. 1 Concepziun	3
Art. 2 Intent	3
Art. 3 Lungatg ufficial.....	3
Art. 4 Egalitad dallas schlatteinas	3
II. Dretgs, obligaziuns e modalitads generalas	3
Art. 5 Commembers	3
Art. 6 Dretg da votar, d'elecziun ed eligibladad	4
Art. 7 Exclusiun e recusaziun	4
Art. 8 Perioda d'uffeci	4
Art. 9 Petiziun	4
Art. 10 Iniziativa	4
Art. 11 Moziun.....	4
Art. 12 Interpellaziun.....	5
III. Determinaziuns organisatorias	5
Art. 13 Organs	5
1. La radunonza generala.....	5
Art. 14 Organ suprem	5
Art. 15 Cumpetenzas.....	5
Art. 16 Convocaziun	6
Art. 17 Tractandas	6
Art. 18 Conclus, cumpetenzza da decider	7
Art. 19 Modalitads per votaziuns ed elecziuns	7
2. La suprastonza	7
Art. 20 Cumposiziun	7
Art. 21 Pensums e cumpetenzas.....	7
Art. 22 Representanza e sutscriziun	8
Art. 23 Funcziuns dils suprastonts	8
Art. 24 Uorden da fatschenta.....	9
Art. 25 Delegaziun	9
3. Il post da gestiun.....	9
Art. 26 Cumpetenzas ed incarica	9
IV. Fundaziuns	10
Art. 27 Fundaziuns	10
V. Ordinaziuns finanzialas	11
Art. 28 Administraziun dalla facultad	11
Art. 29 Taglias e taxas	11
Art. 30 Diever.....	11
VI. Recuors	11
Art. 31 Dretg da recuors	11
VII. Determinaziuns finalas	11
Art. 32 Entrada en vigur.....	11
Art. 33 Revisiun	12
Art. 34 Approbaziun	12

I. DISPOSIZIUNS GENERALAS

Art. 1 Concepziun

¹ Sebasond sin ils artechels 98 e 99 dalla constituziun cantunala e sin ils artechels 19 e suandonts dalla constituziun dalla Basalgia catolica dil Grischun exista a Trun ina pleiv catolica romana.

² La pleiv ei ina corporaziun dil dretg public autonoma.

³ Ses cunfins ein identics cun quels dalla vischnaunca politica da Trun.

Art. 2 Intent

- a) La pleiv promova il contact denter ils commembers e sustegn en collaboraziun cun il plevon la veta religiosa e morala,
- b) ella procura per ils mieds necessaris per la pastoraziun e protegia la libertad digl operar pastoral,
- c) ella risguarda ils basegns specials dils hosps, dil personal da stagiun e dils luvrers digl exterior,
- d) ella metta a disposiziun l'infrastructura per l'instrucziun religiosa per ils affons da Trun,
- e) ella promova relaziuns vicendeivlas cun pleivs ed instituziuns buca catolicas e gida a slijar pensums generals el spért ecumen,
- f) ella sestenta per ina collaboraziun en la pastoraziun surregionala,
- g) ella administrescha e tgira ils beins e la facultad,
- h) ella representa ils interess da ses commembers envers las autoritads ecclesiasticas e publicas.

Art. 3 Lungatg official

En fatgs dalla pleiv ei il romontsch lungatg official.

Art. 4 Egalitad dallas schlatteinas

Las indicaziuns davart personas, funcziuns e professiuns en quella constituziun serefereschon sin omisduas schlatteinas.

II. DRETGS, OBLIGAZIUNS E MODALITADS GENERALAS

Art. 5 Commembers

¹ Commembers dalla pleiv ein, senza differenza da naziunalitad e dil dretg da burgheis, tuttas personas da confessiun catolica romana che habiteschan el territori menziunaus sut art. 1.

² L'extrada dalla cuminonza dalla pleiv vegn reconuschida mo sin fundament d'ina declaronza a scret al plevon ni alla suprastonza dalla pleiv, la quala communichescha la sortida agl uffeci da taglia communal. Ella ha vigur immediata.

Art. 6 Dretg da votar, d'elecziun ed eligibladad

¹ Il dretg da votar e d'elecziun possedan tuttas personas catolicas domiciliadas el territori menziunaus sut art. 1 e che han quei dretg ella vischnaunca da Trun.

² Personas digl exterior possedan tuts ulterius dretgs dils indigens, aschilunsch ch'ellas ein en possess d'ina lubientscha da dimora.

³ Scadina persona dalla pleiv cun il dretg da votar sa vegnir eligida en in uffeci ni ina cumissiun.

Art. 7 Exclusiun e recusaziun

¹ Parents e quinais en lingia directa, conjugals e fargliuns astgan buc appartener il medem temps al medem organ dalla pleiv.

² Il commember d'in organ dalla pleiv, d'ina cumissiun ei obligaus da prender stgisa tier votaziuns e tractaziuns, sch'ina fatschenta pertucca el sez, ni sch'in da ses parents el grad menziunau sut alinea 1 ha in interess persunal direct en caussa.

³ En cass da contestaziun decida igl organ pertuccau, en assenza digl interessau, schebein ils motivs da prender stgisa seigien obligonts.

Art. 8 Perioda d'uffeci

¹ La perioda d'uffeci cuoza 3 onns per tut las scharschas dalla pleiv.

² Ei dat buca ina limitaziun d'uffeci.

³ Igl ei giavischeivel che buca gl'entir gremi da suprastonza banduni quella il medem temps.

Art. 9 Petiziun

Scadin commember dalla pleiv ha la pusseivladad d'inoltrar propostas e petiziuns che pertuccan damondas generalas ni specialas dalla pleiv. Quellas ston vegnir fatgas a scret per mauns dalla suprastonza. La suprastonza ei obligada da prender posiziun en scret enteifer treis meins.

Art. 10 Iniziativa

In'iniziativa alla radunonza generala ei d'inoltrar a scret e cun ina motivaziun alla suprastonza. Ella sto esser suttascretta da silmeins 50 votants. La suprastonza ei obligada da suttametter ina tala iniziativa enteifer sis meins alla radunonza generala e quei cun sia posiziun ni eventualmein cun ina cunterproposta. L'iniziativa sa vegnir retratga dils iniziants.

Art. 11 Moziun

Scadin votant ha il dretg da far ina moziun a caschun dalla radunonza generala era partenent fatschentas e caussas ch'ei buca publicadas sin la gliesta da tractandas. Vegn

ina tala proposta acceptada dalla radunonza generala sco moziun, sto la suprastonza suttametter il rapport e la proposta alla proxima radunonza generala.

Art. 12 Interpellaziun

A caschun d'ina radunonza generala sa scadin votant pretender sclariment dalla suprastonza pertuccont ina situaziun ni ina liquidaziun d'ina fatschenta. Quella sto buca star en connex cun las tractandas publicadas. La suprastonza sa risponder sco suonda:

- a) Immediat,
- b) a scret agl interpellant enteifer 60 dis,
- c) a bucca, a caschun dalla proxima radunonza dalla pleiv,
- d) refusar il sclariment sche impurtonts interess dalla pleiv ni da tiarzas personas giustificeschan quei.

III. DETERMINAZIUNS ORGANISATORIAS

Art. 13 Organs

Ils organs dalla pleiv ein:

1. La radunonza generala;
2. la suprastonza;
3. il post da gestiun.

1. La radunonza generala

Art. 14 Organ suprem

¹ La radunonza dala pleiv ei igl organ suprem dalla pleiv. Ella cumpeggia tut las personas cun il dretg da votar.

² Personas digl exterior cun lubientscha da dimora san separticipar cun vusch consultativa.

Art. 15 Cumpetenzas

La radunonza generala ha las suandontas cumpetenzas:

- a) relaschar e midar la constituziun e la lescha da taglia, quei cun resalva dall'approbaziun dalla cumissiun administrativa dalla Basalgia cantunala, plinavon era auters uorden ni regulativs obligonts,
- b) eleger il plevon sebasond sin art. 98 alinea 3 dalla constituziun cantunala e tenor la curvegna denter igl uestg e la Basalgia cantunala,
- c) eleger la suprastonza,
- d) eleger ils commembers dil post da gestiun,
- e) eleger ils representants dil cussegl pastoral tenor il reglament da quei cussegl.

- f) approbar il quen annual, il preventiv e fixar il pei da taglia,
- g) vender, brattar ni impegnar beins immobiliars e terren, engraviar ni favorisar tals cun dretgs persunals e dretgs reals restrenschis, far contracts cun dretg da baghegiar, impegnar facultad dallas fundaziuns ecclesiaticas cun resalva dil consentiment digl Ordinariat episcopal,
- h) decisiuns davart damondas resalvadas expressivamein alla radunonza dalla pleiv ni che vegnan suttamessas a quella dalla suprastonza dalla pleiv,
- i) decider davart alianzas cun autras pleivs,
- j) decider davart novas plazzas da lavur per la pleiv e la pastoraziun.

Art. 16 Convocaziun

¹ La radunonza generala ordinaria ha liug el decuors dall'emprema mesadad digl onn. La convocaziun ha da succeder silmeins 10 dis avon la radunonza entras publicaziun officiala adattada (Fegl official dalla Surselva).

² Radunonzas dalla pleiv extraordinarias vegnan convocadas (cun il mied dall'iniziativa) sin giavisch da 30 votants ni sche la suprastonza ei dil meini che quei seigi indicau.

Art. 17 Tractandas

¹ Las tractandas dalla radunonza generala ordinaria ein per regla:

1. Protocol
2. Rapport
 - a) dil president
 - b) digl administratur
3. Rendaquen
 - a) rapport dil cassier
 - b) rapport da gestiun
 - c) approbaziun e conclus da scarica
4. Rendaquen dallas fundaziuns
 - a) rapport dil plevon
 - b) rapport da gestiun
 - c) approbaziun e conclus da scarica
5. Preventiv
6. Fixar il pei da taglia
7. Rapport dil president dil cussegl pastoral
8. Elecziuns (onns d'elecziun):
 - a) dil president
 - b) digl actuar / vicepresidente
 - c) dil cassier
 - d) digl administratur dils beins

e) dils commembers dil post da revisiun

9. Varia

² Ulterius tractandas suondan suenter la tractanda 8. elecziuns.

Art. 18 Conclus, cumpetenz da decider

¹ La radunonza alla pleiv sa prender conclus valeivels, sch'ella ei convocada el senn dalla constituziun.

² Tut las tractandas ein da publicar. Tractandas che vegnan proponidas pér a caschun dalla radunonza dalla pleiv sa la radunonza generala transformar en moziuns ed interpellaziuns ch'ei da tractar ella proxima radunonza dalla pleiv.

³ Tut las tractandas basegnan ina examinaziun preliminara dalla suprastonza.

Art. 19 Modalitads per votaziuns ed elecziuns

¹ Las votaziuns ed elecziuns vegnan per regla fatgas cun maun pli. Igl ei denton da scrutinar sch'in tschunavel dils votants presents pretenda scrutini.

² Tier votaziuns cun scrutini vala igl absolut pli dallas vuschs valeivlas (diember dallas vuschs valeivlas : 2 + 1).

³ Tier votaziuns cun maun pli decida igl absolut pli da quels che voteschan gie ni na. Ein las vuschs ulivas ei la damonda renviada.

⁴ Tier elecziuns vala egl εμπrem scrutini igl absolut pli dallas vuschs, el secund il relativ pli. Ein las vuschs ulivas decida la sort.

2. La suprastonza

Art. 20 Cumposiziun

La suprastonza ei igl organ executiv ed administrativ dalla pleiv sco era organ dalla Baselia catolica dil cantun Grischun. Ella consista da:

- a) president,
- b) actuar / vicepresidente,
- c) cassier,
- d) administratur dils beins, senza ils ugaus dallas capluttas,
- e) plevon (ex officio).

Art. 21 Pensums e cumpetenzas

Alla suprastonza dalla pleiv ein ils suandonts pensums e cumpetenzas adossai:

- a) representar la pleiv enviars autoritads ecclesiasticas e politicas,
- b) preparar las fatschentas e las elecziuns per mauns dalla radunonza dalla pleiv ed exequir ils conclus,

- c) menar il quen annunal, administrar las taglias, la facultad e preparar il preventiv per mauns dalla radunonza generala ordinaria. La contabilitad sa era vegnir menada d'ina tiarza persuna ni d'in biro fiduziari,
- d) exequir tuttas fatschentas dalla pleiv aschilunsch che quellas ein buca resalvadas alla radunonza dalla pleiv,
- e) concluder davart expensas unicas ordeifer il preventiv entochen CHF 40'000.00 e davart expensas che serepetan onn per onn entochen CHF 5'000.00,
- f) administrar e mantener ils baghetgs e beins dalla pleiv,
- g) menar process e recuors e far contracts e convenziuns risguardond letra e). Ei stat liber alla suprastonza da suttametter la damonda alla radunonza dalla pleiv,
- h) administrar las fundaziuns ecclesiasticas ed ils fondos,
- i) fixar pagas e honoraris,
- j) administrar igl archiv dalla pleiv,
- k) eleger persunas en scharschas ed uffecis dalla pleiv, far ils contracts da lavur respectivamein d'incarica risguardond letra e),
- l) survigilar las extradadas da commembers e comunicar quellas agl uffeci da taglia communal,
- m) collaborar cun ulteriuras suprastonzas da pleivs.

Art. 22 Representanza e suttascripziun

¹ Il president representa la pleiv anovians enviers tiarzas persunas.

² La suttascripziun en num dalla pleiv valeivla legalmein cumpeta al president dalla pleiv ni en cass d'impediment al vicepresidente mintgamai ensemen cun in ulterior consuprastont en fuorma collectiva.

Art. 23 Funcziuns dils suprastonts

¹ Las obligaziuns dils singuls suprastonts ein:

IL PRESIDENT

- a) Convochescha las radunonzas generalas e las sesidas dalla suprastonza e meina quellas. El ei il representant dalla suprastonza e dalla pleiv. Per cass ch'el ei impediuis vegn el substituius dil vicepresidente.
- b) El segna ensemen cugl actuar ils protocols, contracts ed ensemen cugl administratur dils beins ils fatgs che pertuccan l'administraziun dalla fundaziun.

IGL ACTUAR / VICEPRESIDENT

- a) Substituescha il president en cass che lez ei impediuis.
- b) El scriva il protocol dalla radunonza generala e dallas sedutas da suprastonza. El segna ensemen cul president protocols, contracts ed ulteriurs documents d'impurtonza.

IL CASSIER

- a) Administrescha la facultad dalla pleiv e meina la contabilitad per la pleiv e las fundaziuns. Igl ei pusseivel da surdar la contabilitad a tierzas personas.
- b) El fa ina proposta per il preventiv per mauns dalla suprastonza.

IGL ADMINISTRATUR DILS BEINS

- a) Survigilescha ils beins e baghetgs sacrals e profans (baselgias e pervendas) dalla pleiv, meina in register dils praus, prepara ils contracts culs affittaders da quels e communichescha al cassier ils numms dils affittaders.
- b) En cass d'observaziuns che pretendan migliur orientescha el il president.
- c) El ei persona da contact per ils ugaus caplutta, pil caluster e pigl organist.

IL PLEVON

- a) Representa ils interess dalla pastoraziun ella suprastonza e tgira il brat denter la suprastonza ed il cussegl pastoral.
- b) Il plevon ei responsabels per la pastoraziun, il secretariat e la catechesa.

² Las funcziuns pli detagliadas dils suprastonts vegnan regladas en in reglament separau. Quei reglament vegn fixaus ed approbaus dalla radunonza dalla pleiv.

Art. 24 Uorden da fatschenta

¹ La suprastonza serimna sin invit dil president ni sin giavisch da 2 da ses commembers.

² Ella sa concluder valeivlamein, sche silmeins 3 commembers ein presents. Votaziuns ein da far tenor artechel 19.

³ Conclus sin via circulara ein valeivels mo en cass d'unanimitad.

⁴ Scadin commember che fa part dalla suprastonza ei obligaus da votar.

Art. 25 Delegaziun

La suprastonza sa delegar pensums per liquidaziun al president, a singuls commembers ni ad ina cumissiun per liquidaziun. Davart andament(s) e resultat(s) han ils incumbensai da rapportar detagliadamein alla suprastonza. En cass da pensums pli gronds fa la suprastonza in carnet da duers per ils incumbensai.

3. Il post da gestiun

Art. 26 Cumpetenzza ed incarica

¹ Il post da gestiun secumpona da 2 commembers.

² El seconstituescha sez.

³ Ils commembers dil post da gestiun examineschan mintg'onn la contabilitad ed il quen

annual e controlleschan la gestiun (protocols dalla suprastanza, miran ch'ils conclus seigien vegni exequi) e dattan rapport alla pleiv davart il resultat dalla revisiun.

⁴ L'incumbensa dil post da gestiun sa era vegnir surdada ad in post extern competent.

⁵ Per la revisiun dalla part dil quen che pertucca la fundaziun ecclesiastica ed ils fondos fa era il plevon part dalla revisiun.

IV. FUNDAZIUNS

Art. 27 Fundaziuns

¹ La pleiv administrescha las suandontas fundaziuns ecclesiasticas:

Trun

- Fundaziun ecclesiastica baselgia s. Martin;
- Fundaziun ecclesiastica pervenda s. Martin;
- Fundaziun ecclesiastica caplania s. Martin;
- Fundaziun ecclesiastica baselgia Nossadunna dalla Glisch;
- Fundaziun ecclesiastica pervenda Nossadunna dalla Glisch;
- Fundaziun ecclesiastica caplutta s. Catrina;
- Fundaziun ecclesiastica caplutta s. Onna;
- Fundaziun ecclesiastica caplutta s. Valentin;
- Fundaziun ecclesiastica caplutta s. Giusep;
- Fundaziun ecclesiastica caplutta s. Brida.

Schlans

- Fundaziun ecclesiastica baselgia s. Gieri;
- Fundaziun ecclesiastica pervenda s. Gieri;
- Fundaziun ecclesiastica calustria s. Gieri;
- Fundaziun ecclesiastica Nossadunna dalla Neiv.

Zignau

- Fundaziun ecclesiastica pervenda s. Giachen;

² Las fundaziuns baselgia e pervenda vegnan administradas digl administratur dils beins.

³ Las capluttas vegnan administradas dils ugaus caplutta en coordinaziun cun igl administratur dils beins.

⁴ Ils ugaus caplutta han las suandontas obligaziuns:

- a) survigilonza dils beins e baghetgs,
- b) preparar contracts per mauns dalla suprastanza,
- c) administrar las cassas d'unfrenda.

⁵ La contabilitad dallas fundaziuns caplutta vegn menada dils ugaus caplutta ni dil cassier.

⁶ La sottascripziun cun valur legala partenent las fundaziuns ecclesiasticas cumpeta al president ensemen cun il plevon ni igl administratur dils beins.

V. ORDINAZIUNS FINANZIALAS

Art. 28 Administraziun dalla facultad

¹ La suprastanza procura per ina buna administraziun dil menaschi dalla pleiv. Il quen da menaschi ei da serrar mintgamai ils 31 da december. El duei sebasar sin in saun fundament fagend amortisaziuns e reservas.

² La facultad dils fondos ei separada dil quen dalla pleiv ed ei da plazzar cun sufficienta segirezia.

Art. 29 Taglias e taxas

¹ Per cuvierer las expensas currentas per cultus e pastoraziun e per auters basegns dalla pleiv vegn incassau ina taglia da cultus.

² La lescha da taglia regla ils detagls.

Art. 30 Diever

La taglia vegn duvrada per:

- a) expensas che sedattan ord il menaschi dalla pleiv per cultus,
- b) l'erecziun ed il manteniment d'objects che surveschan alla pleiv,
- c) scuntrar eventuels deficits,
- d) augmentar la facultad dalla pleiv, da fondos e fundaziuns,
- e) auters interess e basegns dalla pleiv.

VI. RECUORS

Art. 31 Dretg da recuors

Encunter conclus dalla suprastanza e dalla radunonza dalla pleiv sa vegnir recurriu enteifer 20 dis naven dil conclus priu tier la cumissiun administrativa dil Corpus Catholicum tenor art. 25 e suandonts dalla costituziun cantunala dalla Baseligia catolica dil cantun Grischun.

VII. DETERMINAZIUNS FINALAS

Art. 32 Entrada en vigur

¹ Quella costituziun survegn vigur legala suenter esser acceptada dalla radunonza dalla pleiv, resalvau l'approbaziun dalla cumissiun administrativa dalla Baseligia cantunala.

² Quella costituziun remplazza la costituziun existenta dils 13 d'avrel 2013.

Art. 33 Revisiun

¹ Quella constituziun sa vegnir revidida da tut temps parzialmein ni cumpletamein. Ina midada sto vegnir tractandada e decidida a caschun d'ina radunonza dalla pleiv cun ina maioritad qualificada da 2/3 dallas vuschs dils presents.

² Scadina revisiun sto vegnir suttamessa per l'approbaziun alla cumissiun administrativa dalla Baselgia cantunala.

Art. 34 Approbaziun

Quella constituziun ei vegnida approbada dalla radunonza dalla pleiv ils 18 da november 2015.

Per la pleiv catolica romana Trun

Trun, ils 18 da november 2015

Il president:

BLaw Serafin Rensch

Igl actuar:

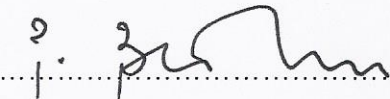

Gieri Martin Maissen

Approbada dalla cumissiun administrativa dalla Baselgia cantunala catolica

Cuera, ils 21.12.15

Il president:

Lic. iur. Placi Berther

La secretaria:

Maria Bühler